

РЕШЕНИЕ

№ 4989

гр. София, 17.07.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Татяна Жилова

ЧЛЕНОВЕ: Красимира Милачкова
Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Наталия Г Дринова и при участието на прокурора Ютеров, като разглежда дело номер **3953** по описа за **2013** година докладвано от съдия Антоанета Аргирова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е касационно и е по реда на Глава дванадесета, чл.208-228, вр.чл.225 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, вр.чл. 14, ал.3, изр.5-то от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/.

С Решение № I-49-226/12.02.2013 г., постановено по гр. дело №48316/2011 г. по описа на Софийски районен съд, СРС, I ГО, 49-ти състав е отменил, по жалба, с правно основание чл. 14, ал. 3 ЗСПЗЗ на Л. Г. В., Решение № 84-МР от 30.10.2007 г. на Общинска служба по земеделие и гори „Нови Искър“-Столична община /понастоящем Общинска служба „Земеделие“-Нови Искър/, постановено по заявление с вх. № 10188/04.12.1991 г., в частта по част II, т. 1-13 от решението, с която е отказано възстановяването на правото на собственост в съществуващи /възстановими/ стари реални граници на подробно изброените земеделски имоти, както и в частта по част IV, т. 1 от решението, с която е отказано признаването на правото на собственост на наследниците на Г. С. М. в съществуващи /възстановими/ стари реални граници на подробно описан имот и вместо това е възстановил правото на собственост в съществуващи /възстановими/ стари реални граници на наследниците на Г. С. М. с ЕГН [ЕГН] върху следните имоти: 1. Нива от два декара и сто квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Р.“, заявен с № 4 от заявлението по преписката; 2. Нива от един декар и четиристотин квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Кръсто“, заявен с № 5 от заявлението по преписката;

3. Нива от три декара и петстотин квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Кръсто“, заявен с № 6 от заявлението по преписката; Нива от пет декара и четиристотин квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Р.“, заявен с № 4 от заявлението по преписката; 4. Нива от три декара и деветстотин квадратни метра в землището на [населено място] в местността „К.“, заявен с № 8 от заявлението по преписката; 5. Нива от един декар и триста квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Л.“, заявен с № 9 от заявлението по преписката; 6. Нива от един декар и петстотин квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Горна лака“, заявен с № 10 от заявлението по преписката; 7. Нива от два декара и сто квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Горна лака“, заявен с № 11 от заявлението по преписката; Нива от петстотин квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Л.“, заявен с № 12 от заявлението по преписката; 8. Нива от един декар и осемстотин квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Полето“, заявен с № 14 от заявлението по преписката; 9. Нива от един декар и сто квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Л.“, заявен с № 15 от заявлението по преписката; 10. Ливада от един декар в землището на [населено място] в местността „Плочите“, заявен с № 16 от заявлението по преписката; Нива от четири декара в землището на [населено място] в местността „Кръсто“, заявен с № 17 от заявлението по преписката; 11. Нива от двеста квадратни метра в землището на [населено място] в местността „Л.“, заявен с № 13 от заявлението по преписката; О. Общинска служба „Земеделие“-Нови Искър, Столична община, да заплати на Л. Г. В. направените по делото разноски в доказателствения им общ размер- 1215 лева.

Така постановеното решение, в срока и по реда на чл.211, ал.1 от АПК, вр.чл.14, ал.3, изр.5 от ЗСПЗЗ е оспорено от ОБЩИНСКА СЛУЖБА по "ЗЕМЕДЕЛИЕ" - Нови Искър, с искане да бъде отменено. Изразеното с жалбата несъгласие е аргументирано с твърдения, че не е налице задължителна предпоставка за възстановяване на имотите в съществуващи /възстановими/ стари реални граници, а именно безусловна идентичност между притежавания/те към правнорелевантния момент имот/и и възстановения/те такъв/ива, както и наличието на всички положителни предпоставки за реална реституция, респ. липсата на императивно установените отрицателни такива, изключващи реституцията. При постановяването на решението си, първоинстанционният съд приел, че претендираните имотите съществуват в реалните им граници, описани в нотариален акт № 63 от 1945 г. и, че върху тези имоти няма проведени мероприятия. СРС не отчел факта /установен в процеса с надлежни доказателства, приобщени към доказателствения материал по делото/, че собствеността върху имотите в землището на Мрамор се възстановява по стар комасационен план от 1946 г. Тази комасация не е била проведена преди "масовизацията" и по същество използвания комасационен план играел роля на план за земеразделяне- възстановяване в нови граници. Комасираните имоти се разминавали по местоположение, граници и съседи с имотите, притежавани преди комасацията, каквито се явявали цитираните. в съдебното решение имоти. Поради тази причина било невъзможно възстановяването на имоти в реални граници преди комасацията, тъй като не могли да бъдат идентифицирани върху кои имоти от комасационния план попадат и кои са собственици на имотите по комасация. С изложеното се обуславя, че в конкретния казус не са налице предпоставките за възстановяване на собствеността в съществуващи /възстановими: стари реални

граница, а се касае за нови реални граници /план за земеразделяне/ и е приложима на нормата на чл. 11 ал. 4 от ЗСПЗЗ, съгласно която е налице законодателна пречка за възстановяване правото на собственост по отношение на признатите за възстановяване земеделски земи и собственикът им или неговите наследници подлежи/ат на обезщетение по реда на чл. 106 от ЗСПЗЗ. Несъгласитето с решението, в частта за разноските е аргументирано с това, че Общинската служба по земеделие не разполага със собствен бюджет, тъй като не е първостепенен разпоредител с бюджетни средства. Средствата за издръжка се определяли и отпускали от Министерството на земеделието и храните, като в тези средства не били предвидени разходи за заплащане на разноски по съдебни производства. Освен това, рисъдените по делото разноски за адвокатско възнаграждение били прекомерни и не отговаряли на правната и фактическа сложност на делото. Предвид така изложените конкретно доводи и твърдения, наведеното касационно основание следва да се квалифицира като неправилност на съдебното решение, поради нарушение на материалния закон съществено нарушение на съдпоризводствените правила-чл.209, т.3, предл.1 и предл.2 от АПК.

Ответникът по жалбата-Л. Г. В., чрез процесуалния си представител адв. И. депозира писмен отговор по жалбата в срока по чл.163, ал.2 вр.чл.228 от АПК, с който оспорва основателността на жалбата. Излага, че с касационната жалба недопустимо се излагат твърдения, въведени от касатора за първи път пред касационната инстанция, предвид забраната за нови фактически установявания-чл.220 АПК. В този смисъл, твърдението, че „по същество, използваният комасационен план /от 1946г./ играел роля на план за земеразделяне, както и твърдението, че „е невъзможно възстановяване на имоти в реални граници преди комасацията, тъй като не могат да бъдат идентифицирани върху кои имоти от комасационния план попадат и кои са собственици на имотите по комасация", не били въвеждани от страна на ОСЗ - Нови Искър в рамките на първоинстанционното производство, продеди което и СРС не е изложил каквито и да било мотиви в тази връзка. Отделно и независимо от това, в депозилраното по делото пред СРС становище от инж. П. С. - Началник ОСЗГ- Нови Искър /към настоящия момент ОСЗ -Нови Искър/, се твърди, че : „... В землището на Мрамор процеса на възстановяване по стар комасационен план от 1946г. е приключил 1998г. С решения от 15.10.1998г. на ПК Нови Искър са възстановени всички заявени имоти в землище Мрамор, като за основа е ползван комасационен план на селото от 1946г. ..."; Относно процесите имоти, в посоченото становище било отбелязано, че „... От изготвения списък става ясно, че няма идентичност на имотите, описани в различните документи". В този смисъл, доводите на касатора, освен че били недопустими като предявени за първи път в касационното производство, били и неоснователни, тъй като противоречали на релевантните за спора материалноправни разпоредби и не намирали опора в събраните по делото доказателства. Нормата на чл.14, ал.1, т.2 ЗСПЗЗ ясно дефинирала как се изготвя и приема план за земеразделяне, за да бъде същият годен процесуален способ за възстановяване на правото на собственост върху земеделски земи. Нямаło разпоредба в ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ, въз основа на която да може да се твърди, че има тъждество между комасационния план и плана за земеразделяне. Това били два отделни, както по материалноправната си същност, така и по процесуалното си битие /изготвяне, приемане и т.н./, плана, между които тъждественост не можела да съществува. Успоредно с това, чл.18а и чл.18б ППЗСПЗ ясно определяли кога земеделските земи са възстановими на терен в реални

граници. Понятията „нови” и „реални граници” били взаимноизключващи се по смисъла на чл.10, ал.1 ЗСПЗЗ и чл.18ж ППЗСПЗЗ. Анализът на нормата на чл.10, ал.1 ЗСПЗЗ сочел на това, че възстановяването в реални граници се осъществява там, където те съществуват или е възможно да бъдат установени, т.е. когато същите са налице или са точно установими се прилага чл.10, ал.1 ЗСПЗЗ, при това- с приоритет пред всички други реституционно-процесуални възможности. Именно това установяване-за реалното местоположение на процесните имоти, както и липсата на осъществявани върху съответните земеделски земи мероприятия, било предмет на първоинстанционното съдебно производство. От друга страна, от разпоредбата на § 4к от ПЗР на ЗСПЗЗ следвало, че комасационният план е едно от възможните средства за установяване на старите реални граници, т.е. в сравнение с плана за земеразделяне, комасационният план представлявал коренно различен от процесуална и материалноправна гледна точка инструмент. Законът не предвиждал обаче с комасационен план да се извършва земеразделяне в нови реални граници, както се твърдяло в касационната жалба. Планът за земеразделяне се изготвял, следователно той бил бъдещо процесуално действие с материалноправен характер, към чието използване се преминавало при стриктно регламентирани законови предпоставки. Комасационният план съществувал и към началото на реституционните процедури, той бил обективен факт и свидетелстващ документ. Неоснователността на оспорването на решението на СРС, в частта му за разноските, се аргументира с доводи, че пред СРС не е направено възражение за прекомерност на заплатеното одавокатско възнаграждение и е недопустимо такова да се прави за първи път пред касационна инстанция. Отделно от това, с оглед фактичската и правна сложност на гр.дело № 48316/2011г. по описа на СРС за 2011г., адвокатско възнаграждение от 600, с включен ДДС, не било прекомерно.

В о.с.з. пред Административен съд- София град, касаторът не се представлява.

Ответникът се представлява от адв.И., която оспорва жалбата по съображенията, изложени в писемния отговор. Претендира присъждането на направените пред касационната инстанция разноси в съответствие с представения договор за правна защита и съдействие №12983/29.03.2012 г.

Участващият по делото прокурор от Софийска градска прокуратура, дава становище за неоснователност на касационната жалба

Съдът, като взе предвид релевантите с жалбата касационни основания по смисъла на чл.209 от АПК, вр.чл.14, ал.3 от ЗСПЗЗ и служебно на основание чл.218, ал.2 от АПК, провери изцяло валидността, допустимостта и съответствието на оспореното решение с материалния закон, намира за установено следното:

Касационната жалба е допустима.

Подадена е от лице, имащи право на касационна жалба, срещу акт, подлежащ на касационен контрол и в законово установения за това преклузивен 14-дневен срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Приетата за установена от СРС фактическа обстановка е, че:

1. Л. Г. В. е наследник по закон на Г. С. М..
2. С Решение от 17.07.2007 г. по гр. дело № 9303 от 2007 г. на СРС, 29-ти състав, влязло в законна сила на 25.09.2007 г., е признато за установено по предявен от Ф. Г. Н., Р. Д. С., Г. И. Г., Д. И. М. и Л. Г. В. иск, с правно основание чл. 11, ал. 2 ЗСПЗЗ, срещу ОСЗГ „Нови Искър”, че наследниците на Г. С. М. притежават право на възстановяване на собствеността върху следните имоти: Нива в местността „Р.” с площ

около 2 декара и 1 ар, при съсед: Д. В., Заро Д., К. Г. и братя Д.; Нива в местността „Кръсто“ с площ 1 декар и 4 ара, при съсед: Г. Х., Г. П., Т. Б. и Г. М.; Нива в местността „Кръсто“ с площ 3 декара и 5 ара, при съсед: Й. К., Стана Н., М. К. и наследници на братя Д.; Нива в местността „К.“ с площ 5 декара и 4 ара, при съсед: Г. Х., М. К., братя С. и шосе; Нива в местността „К.“ с площ 3 декара и 9 ара, при съсед: Митар Г., Н. М., братя Д. и Динка С.; Нива в местността „Л.“ с площ 1 декар и 3 ара, при съсед: И. Д., Ф. К., Г. Х. и Ц. С.; Нива в местността „Л.“ с площ 1 декар и 8 ара, при съсед: И. Д., от две страни С. Н., Д. Д.; Нива в местността „Горна лака“ с площ 1 декар и 5 ара, при съсед: река, блато, Заро Д., Б. М.; Нива в местността „Горна лака“ с площ 2 декара и 1 ар, при съсед: О. А., Заро Д., С. Г. и С. И.; Т. в местността „Л.“ с площ 5 ара, при съсед: С. Х., К. Г., Мито С., Ц. С.; Т. в местността „Л.“ с площ 2 ара, при съсед: Г. Х., М. К., Кола М., А. Т.; Нива в местността „Полето“ с площ 1 декар и 8 ара, при съсед: Заро Д., Г. С., И. Д. и Т. Л.; Нива в местността „Л.“ с площ 1 декар и 1 ар, при съсед: А. П., Заро Д., М. П. и братя М.; Ливада в местността „Плочите“ с площ 1 декар, при съсед: Р. В., К. Г., Ц. С., братя Тодоринови; Нива в местността „Кръсто“ с площ 4 декара, при съсед: М. К., Коте* Н., наследници на Д. Делийски.

3. С. И. Т. се легитимира като собственик на гореописаните имоти по силата на нотариален акт по обстоятелствена проверка № 137, т. I, регистър 621 по дело № 768/1945 г. на Пети софийски нотариус.

4. С нотариален акт № 63, т. VIII, регистър 1463 по дело № 1345/1945 г. на Първи нотариус при Софийски областен съд С. И. Т. е продала на Г. С. М. гореописаните 15 имота. Видно от декларация за притежаваните непокрити земеделски имоти към 1950 г., на името на Г. С. М. към същата година е имало деклариран имот с площ 21,7 декара в местността „Кръста“ и 7,7 декара в местността „Л.“, или общо 29,4 декара. От приложение за внасяне на имоти в ТКЗС се установява, че през 1952 г. Г. С. М. е внесъл в ТКЗС общо 37 декара земеделска земя.

5. Въз основа на приетата и неоспорена от страните техническа експертиза показанията на свидетелките К. и Б., СРС е приел за установено и това, че земите, описани в решение от 17.07.2007 г. по гр. дело № 9303 от 2007 г. на СРС, 29-ти състав, земите по декларациите на Г. С. М. и земите по обжалваното решение на ОСЗ-Нови искър, са идентични; Имотите съществуват в реални граници към настоящия момент и върху тях не са проведени мероприятия, които да пречат на възстановяването на земеделските земи в реални граници.

Въз основа приетата за установената фактическа обстановка, СРС е извел правни изводи, че:

6. Л. Г. В. е легитимирана да обжалва решението на ОСЗГ/ОСЗ и, че жалбата е подадена в срока по чл. 14, ал. 3 ЗСПЗЗ, поради което е процесуално допустима.

7. По основателността ѝ, съобразил:

а/ Положителните предпоставки, пораждащи правото на възстановяване на собствеността върху земеделски имоти в съществуващи или възстановими стари реални граници, съгласно чл. 10, ал. 1 ЗСПЗЗ, са: към момента на образуване на ТКЗС и ДЗС имотите да са принадлежали на лицата, които претендират възстановяване на собствеността върху тях или на техен наследодател; към този момент да са имали характер на земеделски земи; лишаване на собственика от правото му-чрез включване на имотите в ТКЗС, ДЗС или друга образувана въз основа на тях селскостопанска организация, одържавяване на определени основания /чл. 10, ал. 2, 8 и 14 ЗСПЗЗ/,

неправомерно отнемане /чл. 10, ал. 4 ЗСПЗЗ/; границите на имотите да могат да бъдат установени въз основа на заснемане в изготвени преди образуване на ТКЗС и ДЗС планове и снимки от категорията на посочените в чл. 186, ал. 1 ППЗСПЗЗ, въз основа на топографски белези от категорията на посочените в чл. 18а ППЗСПЗЗ, чрез анкетиране по реда на чл. 186, ал. 2 и сл. ППЗСПЗЗ или с други допустими доказателства - в производството пред съда.

б/ Отрицателните предпоставки /пречки/ за възстановяване на правото на собственост, предвидени в чл. 10, ал. 7, чл. 106, ал. 1 и чл. 24, ал. 2 - ал. 4 ЗСПЗЗ.

в/ Обстоятелството, че Г. С. М. е бил собственик на и е внесъл в ТКЗС имотите, чието възстановяване в съществуващи /възстановими/ стари реални граници, съответно признаване на правото на собственост е отказано от административния орган с обжалваното решение.

г/ Факта, че земите, описани в решение от 17.07.2007 г. по гр. дело № 9303 от 2007 г. на СРС, 29-ти състав, земите по декларациите на Г. С. М. и земите по обжалваното решение на ОСЗ-Нови искър, са идентични; имотите съществуват в реални граници към настоящия момент и върху тях не са проведени мероприятия.

д/ Въз основа на така изложеното, извел решаващия си правен извод, че са налице всички предпоставки по чл. 10, ал. 1 ЗСПЗЗ за възстановяване на имотите, описани в обжалваната част на решението на ОСЗ-Нови Искър, в стари реални граници на наследниците на Г. М., поради което в обжалваните му части решението е незаконосъобразно.

е/ С оглед изхода на спора предмет на делото, намерил за основателно искането на жалбопадетеля за разноси в доказани им общ размер- 1215 лева за заплатено адвокатско възнаграждение, депозит за техническа експертиза, държавна такса за образуване на делото и за издаване на съдебно удостоверение.

Оспореното с касационната жалба Решение на СРС е валидно и допустимо, но неправилно.

8. Решението е постановено при допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила:

а/ Правото на собственост върху земеделски земи се възстановява по реда на ЗСПЗЗ чрез посочените в закона способи: в стари /съществуващи или възстановими/ реални граници в рамките на територията по чл. 18г, ал.1, т.2 и 3 от ППЗДПЗЗ, отразена в картата за възстановяване на тези земи /земите по § 4 от ЗСПЗЗ също са земи, чиито граници са реално установими, но се намират в границите на територията по чл. 18г, ал.1, т.1 от ППЗСПЗЗ/, а правото на собственост на земи, чиито реални граници не могат да се установят, се възстановяват в нови реални граници-чрез план за земеразделяне, в рамките на територията по чл. 18г, ал.1, т.4 ППЗСПЗЗ.

б/ Предпоставките, пораждащи правото на възстановяване на собствеността върху земеделски имоти в старите им граници, съгласно чл. 10, ал.1 от ЗСПЗЗ, чл. 18а и чл. 18б от ППЗСПЗЗ, са имотите да са принадлежали на лицата, които претендират възстановяване на собствеността върху тях, или на техен наследодател към момента на образуване на ТКЗС и ДЗС, към този момент да са имали характер на земеделски земи, техните граници да могат

да бъдат установени въз основа на заснемане в изготвени преди образуване на ТКЗС и ДЗС планове и снимки от категорията на посочените в чл. 18б ал.1 от ППЗСПЗЗ, въз основа на топографски белези от категорията на посочените в чл. 18а от ППЗСПЗЗ или чрез анкетиране по реда на чл. 18б ал.2 и сл. от ППЗСПЗЗ.

в/ Във фактическите установявания на СРС липсва каквото и да било установяване на границите на процесните имоти. Съдът се е позовал единствено на заключението на вещото лице, което лаконично и без обосноваване в обстоятелствената част на същото сочи: "Процесните имоти съществуват в реални граници". В действителност, на вещото лице не са и поставени задачи да изследва дали границите съществуват или са възстановими; Кога е създаден комасационния план, за който има данни по делото-преди образуването на ТКЗС и внасянето на процесните имоти или след това; Има ли план за земеразделяне и ако има дали съдебното решение по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ е било представено в общинската служба по земеделие след обнародването в "Държавен вестник" на обявлението, че е изготвен проект на плана за земеразделяне. Не е ясно и какво е приел СРС-че старите реални граници съществуват по смисъла на чл.18а от ППЗСПЗЗ или че са възстановими по смисъла на чл.18б от ППЗСПЗЗ и въз основа на какви данни. Нещо повече, в диспозитива на решението, имотите са индивидуализирани чрез препращане към номерата, с които имотите са заявени „от заявлението по преписката“. В оспореното пред СРС решение обаче се сочи заявление вх.№10188 от 04.12.1991 г., което не се съдържа по делото, а това, което се съдържа е с вх.№188/91 г. В последното липсват посочените в диспозитива на решението на СРС номера на заявени имоти. Съдът се е задоволил само с това да допусне СТЕ, с предмет задачите, формулирани от процесуалния представител на жалбоподателя-л.112. В нарушение на задължението си по чл.171, ал.4 от АПК не е разпределил доказателствената тежест между страните и не е дал указания за кои релевантни обстоятелства не сочат доказателства. Дадените в определението за насрочване на делото указания са бланкетни и общи, а не конкретни, поради което и същите не изпълняват задължението на съда по чл.171, ал.4 от АПК. Отделно от това, СРС е могъл и служебно да разшири предмета на СТЕ и да формулира задачи към вещото лице, с оглед изясняването на релевантните фактически обстоятелства-т.10 от ТР № 1 от 4.01.2001 г. на ВКС по т. гр. д. № 1/2000 г., ОСГК , чл.171, ал.2, изр.2-ро от АПК. Непълнотата на доказателства не е касационно основание, но само тогава, когато не е резултат на процесуално нарушение на съда, а именно на такова сочат данните по делото.

С оглед на гореизложеното, неправилното решение следва да бъде отменено, а делото-върнато за ново разглеждане от друг състав на СРС.

Мотивиран така и на основание чл.221, ал.2, предл.2-ро от АПК и чл.222, ал.2 от АПК, вр.чл.14, ал.3 от ЗСПЗЗ, Административен съд-София град, XI касационен състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № I-49-226/12.02.2013 г., постановено по гр. дело №48316/2011 г. по описа на Софийски районен съд

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Софийски районен съд.

Решението е окончателно и не може да бъде обжалвано и/или протестирано.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ :